

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра _____ Міжнародних економічних відносин _____
(назва кафедри, яка відповідає за дисципліну)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан ФЕУ
Владислав КОРОЛЬКОВ

«30 » серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 31 ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 073 «Менеджмент» _____

(код і назва спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) _____ Менеджмент організацій і адміністрування _____

(назва спеціалізації)

факультет _____ факультет економіки та управління _____

(назва інституту, факультету)

мова навчання _____ українська _____

Робоча програма «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент»,

освітня програма (спеціалізація) «Менеджмент організацій і адміністрування»
(назва спеціалізації)

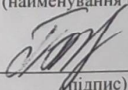
„ 14 ” 08 2023 року 17 с.

Розробники: Ірина МАКСИМЕНКО, доцент кафедри міжнародних економічних відносин, к.е.н.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
Міжнародних економічних відносин

Протокол від « 17 » 08 2023 року № 1

Завідувач кафедри Міжнародних економічних відносин
(найменування кафедри)

« 17 » 08 2023 року (Емілія ПРУШКІВСЬКА)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма погоджена з випускаючою кафедрою «Менеджменту»

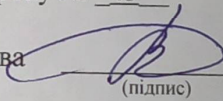
Завідувач кафедри «Менеджменту»

д. е. н., проф. (Тетяна ПУЛІНА)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від « 29 » 08 2023 року

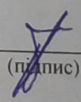
Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки та управління
(найменування факультету)

Протокол від « 30 » 08 2023 року № 43

« 30 » 08 2023 року Голова (Владислав КОРОЛЬКОВ)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми* _____

« 29 » 08 2023 року

Керівник групи (Тетяна ПУЛІНА)
(підпис) (прізвище та ініціали)

*Якщо дисципліна викладається невипусковою кафедрою

© НУ «Запорізька політехніка», 2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –4.5	073 Менеджмент	Нормативна	
Модулів –2	Спеціальність (освітня програма, спеціалізація) 073 Менеджмент	Рік підготовки:	
Змістових модулів –2		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ - _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 135		6- й	6 - й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		28 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		76 год.	110 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 57,89 % - 42,11 %

для заочної форми навчання – 9,09 % - 90,91 %

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД), а також набутті навичок їх практичного використання.

Метою викладання навчальної дисципліни є: надання здобувачам вищої освіти системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності підприємства, особливостей проведення комерційних операцій на зовнішніх ринках та принципів проведення зовнішньоекономічної діяльності, а також формування навичок їх практичного використання.

Основними завданнями дисципліни є: підготовка здобувачів вищої освіти до розв'язання конкретних завдань та прийняття управлінських рішень у галузі зовнішньоекономічної діяльності підприємства в умовах ринкової моделі господарювання, зокрема: розуміння сутності зовнішньоекономічної діяльності підприємства, цілей, мотивів і передумов її виникнення, правового та економічного середовища розвитку; вивчення видів та форм ЗЕД підприємства; усвідомлення економічної природи комерційних операцій на зовнішніх ринках; вивчення принципів укладання та виконання зовнішньоекономічних угод.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук. Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів **компетентностей:**

загальних:

- ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.
- ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

фахових:

- СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.
- СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
- СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
- СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

- СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту
- СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
- СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
- СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.
- СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
- СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.
- СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній СК діяльності.
- СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.
- СК 18. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.
- СК 19. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку

Очікувані програмні результати навчання:

- РН 2. Зберігати моральні, культурні наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
- РН 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами
- РН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності
- РН 19. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції

Програма навчальної дисципліни

Тема 1 Зовнішньоекономічна діяльність підприємства та її роль у розвитку національної економіки

Сутність та функції розвитку зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти та інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічної діяльності. Принципи зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 2 Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні
Національний та наднаціональний рівень регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Система державних органів регулювання ЗЕД в Україні: їх характеристика та повноваження. Методи та інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності
Сутність, вид та методи митного контролю. Митні режими та їх характеристика. Основні митні документи та порядок митного оформлення. Мито як інструмент економічного регулювання

Тема 4. Загальнодержавні податки та збори у сфері зовнішньоекономічної діяльності
Види та функції податків у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Справляння акцизного податку та податку на додану вартість при перетині митного кордон. Справляння податку на додану вартість при перетині митного кордону

Тема 5. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності
Класифікація та характеристика нетарифних засобів регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Кількісні обмеження зовнішньоекономічної діяльності. Технічні бар'єри у зовнішній торгівлі

Тема 6. Валютне регулювання ЗЕД в Україні
Сутність валютного регулювання та валютного контролю. Валюта, валютний курс. Порядок придбання і використання валюти. Види та особливості валютних операцій. Українська міжбанківська валютна біржа та особливості її функціонування.

Тема 7. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності
Міжнародні розрахунки та їх основні форми. Розрахунки векселями та чеками. Кредитування та фінансування ЗЕД підприємства.

Тема 8. Форми виходу підприємства на зовнішній ринок
Обґрунтування виходу підприємства на зовнішній ринок та основні управлінські підходи до його вибору. Вибір зовнішнього ринку та варіанту. Експорт товарів як традиційна форма виходу підприємства на зовнішній ринок. Спільна підприємницька діяльність та пряме зовнішнє інвестування.

Тема 9. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства

Ціни і цінова політика на світовому ринку. Фактори ціноутворення у ЗЕД підприємства. Цінові стратегії підприємства на зовнішньому ринку. Методологія визначення ціни на зовнішніх ринках.

Тема 10. Торгово-посередницька діяльність на зовнішньому ринку

Поняття і види торговельно-посередницьких операцій. Посередники та їх послуги у міжнародній торгівлі. Організаційні форми торговельно посередницьких операцій

Тема 11. Організація і техніка підготовки укладання зовнішньоекономічних контрактів

Поняття, види і класифікація контрактів. Інститут міжнародної комерційної угоди. Підготовка і укладання зовнішньоторгових договорів купівлі-продажу. Структура і зміст міжнародних контрактів купівлі-продажу.

ТЕМА 12. Сучасні форми міжнародної торгівлі

Основні форми міжнародної торгівлі. Класифікація угод зустрічної торгівлі

Тема 13 Організація і технології міжнародних транспортних перевезень

Транспортне забезпечення ЗЕД та перспективи розвитку транспортної логістики. Організація міжнародних перевезень основними видами транспорту. Завдання транспортної служби підприємства та логістичний моніторинг у зовнішньоекономічній діяльності. Алгоритм доставки вантажу у ЗЕД підприємства

ТЕМА 14. Страхування зовнішньоекономічної діяльності

Сутність та основні види страхування зовнішньоекономічній діяльності. Специфіка страхування вантажів при експортно-імпорتنних операціях. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності їх страхування та перестраховування. Страхові порушення у сфері зовнішньоекономічної діяльності та напрями їх протидії.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	ус ьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	ла а б	інд	с.р		л	п	ла б	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1												
Тема 1 Зовнішньоекономічна діяльність підприємства та	9	2	1	-	-	6	8	0,5	0,5	-	-	9

її роль у розвитку національної економіки												
Тема 2 Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	9	2	1	-	-	6	8	0,5	0,5	-	-	9
Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	9	2	1	-	-	6	8	0,5	-	-	-	9
Тема 4. Загальнодержавні податки та збори у сфері зовнішньоекономічної діяльності	9	2	1	-	-	6	9	0,5	-			9
Тема 5. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	9	2	1	-	-	6	9	0,5	-			9
Тема 6. Валютне регулювання ЗЕД в Україні	9	2	1	-	-	7	9	0,5	-			9
Тема 7 Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	9	2	1	-	-	7	9	-	-			9
Разом за змістовим модулем 1	63	14	7	-	-	44	60	3	1	-	-	63
Змістовий модуль 2												
Тема 8. Форми виходу підприємства на зовнішній ринок	9	2	1	-	-	7	8	0,5	0,5	-	-	9
Тема 9. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	9	2	1	-	-	7	9	0,5	0,5	-	-	9
Тема 10. Торгово-посередницька діяльність на зовнішньому ринку	9	2	1	-	-	7	8	0,5	-	-	-	9
Тема 11. Організація і техніка підготовки та укладання зовнішньоекономічних контрактів	9	2	1	-	-	7	9	0,5	-	-	-	9
Тема 12. Сучасні форми міжнародної торгівлі	9	2	1	-	-	7	8	-	-	-		9
Тема 13. Структура та зміст міжнародних контрактів купівлі-продажу	9	2	1			7						10

Тема 14. Організація і технології міжнародних транспортних перевезень	9	2	1	-		7	9	0,5	-			9
Разом за змістовим модулем 2	72	14	7	-	-	49	60	3	1	-	-	64
Усього годин	135	28	14	-	-	93	135	6	2	-	-	127

5. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Зовнішньоекономічна діяльність підприємства та її роль у розвитку національної економіки	1
2	Тема 2 Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	1
3	Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності регулювання зовнішньоекономічної діяльності	1
4	Тема 4. Загальнодержавні податки та збори у сфері зовнішньоекономічної діяльності	1
5	Тема 5. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	1
6	Тема 6. Валютне регулювання ЗЕД в Україні	1
7	Тема 7 Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	1
8	Тема 8. Форми виходу підприємства на зовнішній ринок	1
9	Тема 9. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	1
10	Тема 10. Торгово-посередницька діяльність на зовнішньому ринку	1
11	Тема 11. Організація і техніка підготовки та укладання зовнішньоекономічних контрактів	1
12	Тема 12. Сучасні форми міжнародної торгівлі	1
13	Тема 13. Структура та зміст міжнародних контрактів купівлі-продажу	1
14	Тема 14. Організація і технології міжнародних транспортних перевезень	1
	Разом	14

6. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача вищої освіти (СР) – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються здобувачем вищої освіти під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

СР є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час позааудиторної навчальної роботи здобувача вищої освіти. Метою СР є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів

вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

Основними формами СР є такі:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- підготовка до семінарських, практичних (лабораторних) занять та виконання домашніх завдань;
- систематика вивченого матеріалу курсу перед написанням модулів та підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;
- виконання індивідуальних завдань (написання рефератів, здійснення наукових досліджень з підготовкою доповіді на науковій конференції та/або публікацією статті (тез доповіді) у науковому збірнику, пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою курсу, підготовка та проведення здобувачем вищої освіти на практичному занятті міні-лекції, складання словника по курсу, розробка тематичного кросворду, написання реферату за заданою тематикою тощо).

Всі завдання самостійної роботи поділяються на обов'язкові та вибіркові. До обов'язкових належать завдання, які здобувачі вищої освіти мають виконувати обов'язково впродовж вивчення даної дисципліни. Вибіркові включають альтернативні завдання, серед яких здобувач вищої освіти на власний розсуд обирає конкретні завдання з тим, щоб набрати необхідну кількість балів.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1 Зовнішньоекономічна діяльність підприємства та її роль у розвитку національної економіки	6	9
2	Тема 2 Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	6	9
3	Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності регулювання зовнішньоекономічної діяльності	6	9
4	Тема 4. Загальнодержавні податки та збори у сфері зовнішньоекономічної діяльності	6	9
5	Тема 5. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	6	9
6	Тема 6. Валютне регулювання ЗЕД в Україні	6	9
7	Тема 7 Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	6	9
8	Тема 8. Форми виходу підприємства на зовнішній ринок	6	9
9	Тема 9. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	6	9
10	Тема 10. Торгово-посередницька діяльність на зовнішньому ринку	6	9
11	Тема 11. Організація і техніка підготовки та укладання зовнішньоекономічних контрактів	6	9
12	Тема 12. Сучасні форми міжнародної торгівлі	6	9

13	Тема 13. Структура та зміст міжнародних контрактів купівлі-продажу	6	10
14	Тема 14. Організація і технології міжнародних транспортних перевезень	6	9
	Разом	93	127

7. Індивідуальні завдання

Види індивідуальних науково (навчально)- дослідницьких завдань:
підготовка статті до друку;

- виступ на наукових конференціях (друковані тези);
- участь у інтернет-конференціях;
- участь у олімпіадах;
- конспект з теми (модуля) за заданим або власно розробленим здобувач вищої освіти планом;
- реферат з теми (модуля) або вузької проблематики;
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історичні розвідки тощо;
- розроблення навчальних та діагностичних тестових завдань (з теми, модуля, курсу);
- написання есе, творчих завдань тощо.

Здобувачі вищої освіти за темами, вказаними в тематичному плані дисципліни та у методичних рекомендаціях до самостійної роботи, виконують індивідуальні завдання у вигляді рефератів, реферативних доповідей, аналізу наукових статей, статистичних даних по місту, області, регіону.

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання – контрольна робота.

8. Методи навчання

Основними формами навчальної роботи при вивченні дисципліни є лекційні та семінарські заняття. Лекції проводяться з базових питань зовнішньоекономічної діяльності підприємства, містять узагальнений теоретичний матеріал, які є базою для самостійної роботи студентів. В процесі читання лекцій увага концентрується на найбільш складних питаннях досліджуваної теми, додаються рекомендації для самостійної роботи над відповідними темами. Спосіб подання інформації студентам в процесі їх пізнавальної діяльності реалізується через певні форми, дії та методи навчання:

- лекція – передбачає розкриття у словесній формі сутності явищ, наукових понять, процесів, які мають між собою логічний зв'язок, об'єднані загальною темою; використовується для забезпечення закінченості і цілісності сприйняття здобувачами вищої освіти навчального матеріалу;
- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;

- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації;
- оффлайн-навчання – отримання нових знань в аудиторії під час безпосереднього спілкування викладача та студента;
- онлайн-навчання – отримання нових знань за допомогою Інтернету в режимі реального часу.
- перевернуте навчання – метод за допомогою якого вся теоретична і лекційна програма вивчається самостійно, а в аудиторії з викладачем детально аналізуються завдання та ситуативні вправи;
- кейс-метод або метод ситуаційних вправ – метод, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності здобувачів вищої освіти, сприяє розвитку винахідливості, вмінню вирішувати проблеми, розвиває здібності проводити аналіз і діагностику проблем;
- ділова гра – метод пошуку рішень в умовній проблемній ситуації, що застосовується як метод активного навчання її учасників з метою вироблення у них навичок прийняття рішень в нестандартних ситуаціях, а також як засіб тестування здібностей;
- метод модерації – метод, що дає змогу організувати інтерактивне спілкування, структуруючи та спрямовуючи групову роботу; спрямований на груповий пошук причин виниклої ситуації (проблеми), виявлення ймовірних наслідків і визначення шляхів вирішення ситуації.

9. Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати знання щодо:

- застосувати фундаментальні знання сутності ЗЕД на мікро-, макро- та наднаціональному рівнях для оцінки ефективності ведення зовнішньої торгівлі в сучасному світовому бізнес-середовищі;
- проаналізувати економічні та адміністративні методи регулювання ЗЕД та визначити їхню ефективність для вітчизняних підприємств;
- визначити ефективність методів митно-тарифного регулювання для сучасного світового бізнес-середовища та для підприємств України;
- проаналізувати ефективність застосування методів нетарифного регулювання та визначити їх вплив на результати діяльності суб’єктів ЗЕД;

- спрогнозувати вплив методів валютного регулювання на обсяги експортноімпортних операцій в Україні та в світі;
- систематизувати основні методи вивчення зовнішніх ринків для забезпечення виходу на них вітчизняних підприємств;
- систематизувати основні методи укладення зовнішньоекономічних контрактів підприємств та ціноутворення за ними;
- спрогнозувати вплив створення підприємств з іноземним капіталом на розвиток національної економіки України та її окремих галузей;
- систематизувати основні методи організації міжнародних перевезень та визначити ефективність технологій, які застосовуються суб'єктами ЗЕД;
- проаналізувати сучасні методи визначення економічної ефективності зовнішньоекономічних операцій та обрати найоптимальніші з них.

10. Засоби оцінювання та методи контролю

Контроль знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання. Для визначення рейтингової оцінки курс дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» поділяється на 2 змістовних модуля та 14 тем.

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання: усне опитування на практичних заняттях, захист домашнього завдання, аудиторне розв'язання завдань, тестування. До основних завдань контролю знань належать:

- оцінювання рівня засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу дисципліни;
- інформування здобувачів вищої освіти про якість їх роботи над вивченням дисципліни;
- мотивація здобувачів вищої освіти до систематичної активної роботи протягом семестру;
- аналіз успішності та вплив викладача на процес самостійної роботи здобувачів вищої освіти і ефективність навчального процесу в цілому.

Контроль дозволяє вимірювати й оцінювати здобуті здобувачами вищої освіти у процесі навчання знання, уміння та навички, тому він відіграє важливу роль у забезпеченні належного рівня підготовки фахівців.

Під час вивчення дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» застосовується поточний рейтинговий контроль знань здобувачів вищої освіти. Підсумкове (завершальне) оцінювання знань здобувачів вищої освіти з дисципліни здійснюється, згідно з встановленим у НУ «Запорізька політехніка» порядком, за 100-бальною шкалою з урахуванням результатів поточного модульного контролю.

В процесі поточного контролю здійснюється перевірка запам'ятовування та розуміння програмного матеріалу набуття вміння і навичок конкретних розрахунків та обґрунтувань, опрацювання, публічного та письмового викладу (презентації) певних питань дисципліни. Поточний контроль здійснюється в двох формах:

- контроль систематичності та активності роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- модульний проміжний контроль.

У разі невиконання завдань поточного контролю з об'єктивних причин, здобувач вищої освіти має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом декана. Порядок такого контролю визначає викладач. Об'єктом поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є: відвідування лекційних та семінарських занять;

- систематичність та активність роботи на семінарських і практичних заняттях; виконання обов'язкового завдання для самостійного опрацювання;
- виконання одного з вибіркового завдання для самостійного опрацювання;
- участь в конференціях та олімпіадах.

Контроль систематичності та активності роботи здобувача вищої освіти протягом семестру базується на оцінюванні активності та рівня знань здобувачів вищої освіти при обговоренні питань семінарських занять. Критерії оцінювання: активність здобувачів вищої освіти в обговоренні питань семінарів вимірюється середнім значенням одержаних впродовж семестру оцінок.

Рейтинговий (модульний) контроль здійснюється у формі контрольних робіт за окремими частинами дисципліни (модулями). Підсумкове оцінювання знань. Загальна підсумкова оцінка знань з дисципліни складається з суми балів за результати поточного та модульного контролю. До заліково-екзаменаційної відомості заносяться сумарні результати в балах за 100-бальною шкалою. Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою. Підсумковий контроль визначається як середня двох контролів за перший та другий модулі. Іспит (залік) проводиться за наявності незадовільної оцінки підсумкового модуля або за вибором здобувача вищої освіти. Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства, згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є:

- залік / екзамен; - поточне усне опитування;
 - оцінка виконання практичних завдань;
 - стандартизовані тести;
 - командні проекти;
 - аналітичні звіти, реферати, есе;
 - розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
 - презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
 - студентські презентації та виступи на наукових заходах;
 - розрахункові роботи;
 - курсова робота;
 - оцінка виконання та захисту контрольної роботи (для заочної форми навчання)
 - інші види індивідуальних та групових завдань;
 - підсумковий контроль у формі екзамену по екзаменаційних білетах.
-

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

11. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» включає в себе вхідний, поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання: усне опитування на практичних заняттях, захист домашнього завдання, аудиторне розв'язання завдань, тестування.

До основних завдань контролю знань належать:

- оцінювання рівня засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу дисципліни;
- інформування здобувачів вищої освіти про якість їх роботи над вивченням дисципліни;
- мотивація здобувачів вищої освіти до систематичної активної роботи протягом семестру;
- аналіз успішності та вплив викладача на процес самостійної роботи здобувачів вищої освіти і ефективність навчального процесу в цілому.

Контроль дозволяє вимірювати й оцінювати здобуті здобувачами вищої освіти у процесі навчання знання, уміння та навички, тому він відіграє важливу роль у забезпеченні належного рівня підготовки фахівців. Під час вивчення дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» застосовується поточний модульний контроль знань здобувачів вищої освіти. Підсумкове (завершальне) оцінювання знань здобувачів вищої освіти з дисципліни здійснюється, згідно з встановленим у НУ «Запорізька політехніка» порядком, за 100-бальною шкалою з урахуванням результатів поточного модульного контролю.

В процесі поточного контролю здійснюється перевірка запам'ятовування та розуміння програмного матеріалу набуття вміння і навичок конкретних розрахунків та обґрунтувань, опрацювання, публічного та письмового викладу (презентації) певних питань дисципліни.

** Положення про організацію освітнього процесу Національного університету «Запорізька політехніка» / Укладачі: В. Грешта та ін. НУ «Запорізька політехніка», 2021. 41 с.

Поточний контроль здійснюється в двох формах:

- контроль систематичності та активності роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- модульний (проміжний) контроль.

У разі невиконання завдань поточного контролю з об'єктивних причин, здобувач вищої освіти має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття. Порядок такого контролю визначає викладач.

Об'єктом поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

- відвідування лекційних та семінарських занять;
- систематичність та активність роботи на семінарських і практичних заняттях; виконання обов'язкового завдання для самостійного опрацювання;
- виконання одного з вибірових завдань для самостійного опрацювання;
- участь в конкурсах, конференціях та олімпіадах.

Контроль систематичності та активності роботи здобувача вищої освіти протягом семестру базується на оцінюванні активності та рівня знань здобувачів вищої освіти при обговоренні питань семінарських занять.

Модульний контроль здійснюється у формі контрольних робіт за окремими частинами дисципліни (модулями).

Підсумкове оцінювання знань. Загальна підсумкова оцінка знань з дисципліни складається з суми балів за результати поточного та модульного контролю. До залікової екзаменаційної відомості заносяться сумарні результати в балах за 100-бальною шкалою.

Залік та екзамен проводиться за наявності незадовільної оцінки підсумкового модуля або за вибором здобувача вищої освіти. Кожен підсумковий контроль оцінюється за 100-бальною шкалою

№	Поточна навчальна діяльність	Кількість балів						
		Робота на лекції	Презентації	Практичні заняття			Контрольна робота	Разом
				Присутність на практичному занятті	Опанування практичними навичками	Тестовий контроль		
1	Змістовий модуль 1	7	14	7	28	28	13	100
	Тема 1	1	2	1	4	4		12
	Тема 2	1	2	1	4	4		12
	Тема 3	1	2	1	4	4		12
	Тема 4	1	2	1	4	4		12
	Тема 5	1	2	1	4	4		12
	Тема 6	1	2	1	4	4		12
	Тема 7	1	2	1	4	4		12
	Контрольна робота						13	13

1	Змістовий модуль 2	7	14	7	28	28	13	100
	Тема 1	1	2	1	4	4		12
	Тема 2	1	2	1	4	4		12
	Тема 3	1	2	1	4	4		12
	Тема 4	1	2	1	4	4		12
	Тема 5	1	2	1	4	4		12
	Тема 6	1	2	1	4	4		12
	Тема 7	1	2	1	4	4		12
	Контрольна робота						13	13
	Разом	14	28	14	56	56	13	200-2=100

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Рубіжний контроль 1								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	Контрольна робота	
12	12	12	12	12	12	12	16	100
Рубіжний контроль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	Контрольна робота	
12	12	12	12	12	12	12	16	100

T1, T2 ... T14 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену (заліку), практики	для заліку
60-100	60-100	зараховано
0-59	незадовільно	не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства для здобувачів вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» денної та заочної форми навчання спеціальності 073 «Менеджмент» / Укл. І.Я. Максименко – Запоріжжя: НУ «Запорізька Політехніка», 2023 – 76 с.

2. Методичні рекомендації для практичних робіт з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» для здобувачів вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» денної форми навчання спеціальності 073 «Менеджмент» / Укл. І.Я. Максименко – Запоріжжя: НУ «Запорізька Політехніка», 20223– 56 с.

3. Методичні вказівки щодо організації самостійної роботи з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» для здобувачів вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» денної та заочної форми навчання спеціальності 073 «Менеджмент» / Укл. І.Я. Максименко – Запоріжжя: НУ «Запорізька Політехніка», 2023 – 64 с.

4. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» для здобувачів вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» заочної форми навчання спеціальності 073 «Менеджмент» / Укл. І.Я. Максименко – Запоріжжя: НУ «Запорізька Політехніка», 2023 – 64 с.

Рекомендована література

Базова

1. Дунська А.Р., Кузнецова К.О. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств: навч. посіб. Київ: КПІ ім. І. Сікорького. 2022. 181 с.
2. Подцерковний О.П. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навч.-метод. посіб. Одеса: НУ «ОЮА», 2021. 166 с.
3. Зовнішньоекономічна діяльність: навч. посіб. 6-те вид., перероб. та доп. / за ред. Козака Ю. Г. Київ: Центр учбової літератури. 2019. 292 с.
4. Шапоренко О.І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства : навч. посіб. Денисенко М.П., Панченко В.А., Шапоренко О.І., Федорак В.І. Київ: Кондор. 2020. 435 с.
5. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Зовнішньоекономічна діяльність : навч. посіб. / за ред. д.е.н., проф. І. І. Дахна. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 356 с.

Допоміжна

1. Петруня Ю.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник. Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів, 2015. 331 с.
2. Хрупович С. Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник. Тернопіль : ТНТУ, 2017. 137 с.
3. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон : навч. посібник. 6-те вид., перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 290 с.
4. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон: навч. посіб. 6-те вид., перероб. та доп. / за ред. Ю. Г. Козака. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 290 с.
5. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб./ Михайлова Л. І., Дашутіна Л. О., Могильна Л. М. та ін. / за ред. д.е.н., проф. Л.І. Михайлової. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 252 с.

Інформаційні ресурси

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 18. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення:08.08.2023).

2. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text> (дата звернення:08.08.2023).
3. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 16.01.2004 р. № 9. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text> (дата звернення:08.08.2023).
4. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text> (дата звернення:08.08.2023).
5. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996 № 236/96. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-вр#Text> (дата звернення:08.08.2023).
6. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-I. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення:08.08.2021).
7. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 26.01.2016 №935-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text> (дата звернення:08.08.2023).
8. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text> (дата звернення:08.08.2021).
9. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>(дата звернення:08.08.2023).
10. Про Митний тариф України: Закон України від 05.04.2001 №2371-111 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/584-18#Text> (дата звернення:08.08.2023).
11. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту: Закон України від 05.04.2001 №2371-111 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/330-14#Text> (дата звернення:08.08.2023)
12. Про угоди про розподіл продукції: Закон України від 14.09.1999 р. № 1039-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text> (дата звернення:08.08.2023)
13. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (дата звернення:08.08.2023)
14. Про затвердження максимальних розмірів страхових платежів за договорами міжнародного обов'язкового страхування: Постанова Кабміна від 06 січня 2005р. № 5 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5-2005-п#Text> (дата звернення:08.08.2023)
15. Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2020 рік Постанова Кабміна від 24 грудня 2019р. № 1109 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1109-2019-п#Text> (дата звернення:08.08.2023).